

Ministerstwo Finansów

Departament Podatków Dochodowych

Warszawa, 7 lipca 2026 roku

Sprawa: Odpowiedź MF
Znak sprawy: DD3.055.5.2026
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Piotr Mierzejewski

Dyrektor
Zespołu Prawa Administracyjnego i Gospodarczego w
Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich
al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Szanowny Panie Dyrektorze,

w odpowiedzi na pismo nr V.511.523.2026.KB z 12 czerwca 2026 r. w sprawie zainicjowanej przez Krajową Sekcję Administracji Skarbowej NSZZ „Solidarność” dotyczącej limitu zwolnienia z opodatkowania świadczeń z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 67 ustawy PIT¹, przedstawiam poniższe wyjaśnienia.

Przede wszystkim potwierdzam stanowisko wyrażone w odpowiedziach na petycje nr DD3.056.8.2025 z 6 czerwca 2025 r., nr DD3.056.2.2026 z 26 stycznia br. i nr DD3.056.8.2026 z 6 czerwca br.

Podzielam również tezy zacytowane w wystąpieniu Pana Dyrektora, a pochodzące z uzasadnienia ustawy podwyższającej limit omawianego zwolnienia.

Nie należy jednakże zapominać, że każda ustawa powstaje w określonych uwarunkowaniach społeczno – gospodarczych, na które składa się również otoczenie prawnopodatkowe. Nie ulega wątpliwości, że obecna sytuacja jest całkowicie odmienna od uwarunkowań, jakie towarzyszyły ustawie z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych,

¹ Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592, z późn. zm.).

ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne², i to nie z jednostkowej, a z wielu przyczyn.

Po pierwsze należy wskazać na uwarunkowania prawnopodatkowe. Od 2018 r. w którym to powołana wyżej ustawa weszła w życie, zaszło wiele zmian, skutkujących obniżeniem zobowiązań podatkowych. Podniesiono pracownicze, zryczałtowane koszty uzyskania przychodów, wprowadzono tzw. PITy-0 (ulgę dla młodych, ulgę na powrót, ulgę dla rodzin 4+ i ulgę dla pracujących seniorów). Z ulg tych mogą korzystać również pracownicy. Parametry skali podatkowej również uległy zasadniczej zmianie. Podniesiono kwotę wolną od podatku i próg dochodowy w skali podatkowej, a także dwukrotnie zmniejszono niższą stawkę obowiązującą w skali, najpierw do 17%, a następnie do 12%.

Naszym zdaniem przy rozpatrywaniu każdego postulatu, należy mieć na uwadze wszystkie rozwiązania obowiązujące w ustawie PIT, a nie tylko jej fragment.

Kolejny element to zmiany w zakresie finansowania jednostek samorządu terytorialnego. Po wejściu w życie reformy systemu finansowania jednostek samorządu terytorialnego, czyli po wejściu w życie ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego³, dochody tych jednostek z tytułu udziału w podatkach dochodowych (w tym w podatku PIT) są w dużym stopniu uniezależnione od zmian w przepisach podatkowych. Udziały samorządów w podatku PIT (i w podatku CIT) są jednakże obecnie naliczane od dochodów podatników (czyli od bazy podatkowej), a nie od kwoty ostatecznego podatku należnego. Zatem podwyższenie limitu każdego zwolnienia podatkowego w ustawie PIT, w tym i omawianego, wpłynęłoby na wysokość bazy podatkowej istotnej dla dochodów jednostek samorządu terytorialnego. Ubytek ten należałoby zrekompensować (inną daniną, co nie zyskałoby społecznej akceptacji), czy też dodatkową subwencją, na co nie ma obecnie przestrzeni fiskalnej.

Przypominamy też, że nasz kraj został objęty unijną procedurą nadmiernego deficytu⁴. Rząd zadeklarował stopniową redukcję długu publicznego, a to oznacza konieczność zwiększania dochodów i ograniczenia nadmiernych wydatków. Nie jest to łatwe zadanie zważywszy na obecną sytuację geopolityczną, rosnące wydatki na obronność. Podstawą niezależności państwa i jego sprawnego funkcjonowania są stabilne finanse publiczne.

Zauważam przy tym, że zwolnienia podatkowe, nie stanowią najefektywniejszego narzędzia przeciwdziałania nierównościom. Nie wycofuję się ze stanowiska, że

² Dz. U. poz. 2175.

³ Dz. U. poz. 1572, z późn. zm.

⁴ Polska znajduje się w procedurze nadmiernego deficytu uruchomionej przez Radę UE w lipcu 2024 r. Rząd realizuje plan naprawczy, który ma obniżyć deficyt finansów publicznych poniżej 3% PKB oraz ustabilizować dług publiczny. Plan ten zakłada m.in. utrzymanie obecnych przepisów podatkowych, aby nie pogłębiać deficytu. Rada UE zaleciła Polsce realizację tego planu do 2028 roku.

korzystają z nich wyłącznie osoby otrzymujące dane świadczenie objęte zwolnieniem. Należy przy tym podkreślić, że już samym przywilejem jest możliwość uzyskania danego świadczenia, i co pragnę podkreślić, nie wszyscy pracownicy taką możliwość mają.

Z postanowień art. 3 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych(zfśś) wynika bowiem, że:⁵

- ✓ zfśś tworzą pracodawcy zatrudniający według stanu na dzień 1 stycznia danego roku co najmniej 50 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty,
- ✓ pracodawcy zatrudniający według stanu na dzień 1 stycznia danego roku, co najmniej 20 i mniej niż 50 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty, tworzą zfśś na wniosek zakładowej organizacji związkowej,
- ✓ pracodawcy prowadzący działalność w formie jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych tworzą zfśś, bez względu na liczbę zatrudnianych pracowników,
- ✓ pracodawcy zatrudniający według stanu na dzień 1 stycznia danego roku mniej niż 50 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty mogą tworzyć zfśś, ale nie są do tego zobligowani.

Ponadto przyznawanie ulgowych usług i świadczeń oraz wysokość dopłat z zfśś uzależniona jest od sytuacji życiowej, rodzinnej i materialnej osoby uprawnionej do korzystania z niego⁶.

Zgodnie z ustawą o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, nie każdy pracodawca jest zobowiązany zatem do tworzenia zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Obowiązek ten został uzależniony głównie od liczby zatrudnionych pracowników oraz formy organizacyjno-prawnej pracodawcy. Zfśś obligatoryjnie tworzą pracodawcy zatrudniający według stanu na dzień 1 stycznia danego roku co najmniej 50 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty oraz pracodawcy prowadzący działalność w formie jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych, niezależnie od liczby zatrudnianych pracowników. Natomiast pracodawcy zatrudniający według stanu na dzień 1 stycznia danego roku, co najmniej 20 i mniej niż 50 pracowników w przeliczeniu na pełne etaty, tworzą zfśś na wniosek zakładowej organizacji związkowej. Oznacza to, że w przypadku pozostałych pracodawców utworzenie zfśś ma charakter fakultatywny.

Potwierdzam zatem, że pracownik uzyskujący omawiane świadczenia znajduje się w dużo lepszej sytuacji od pracownika, który z takich świadczeń nie korzysta.

Ponadto na podstawie powołanej powyżej regulacji, wysokość otrzymywanych świadczeń jest dostosowana do indywidualnej sytuacji pracownika.

Powszechny podatek dochodowy od osób fizycznych obowiązuje w Polsce od 1992 r. Ustalony na podstawie tej ustawy podatek PIT pełni przede wszystkim funkcję fiskalną, co oznacza, że jego głównym celem jest zapewnienie środków

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 288, z późn. zm.

⁶ Art. 8 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych.

finansowych na realizację zadań państwa. Wpływy z tego podatku przeznaczane są na finansowanie m.in. wydatków na edukację, infrastrukturę oraz innych działań służących dobru wspólnemu. Dochody z tytułu udziału w tym podatku są podstawowym źródłem dochodów własnych jednostek samorządu terytorialnego, umożliwiającymi realizację usług publicznych i utrzymanie stabilności finansów publicznych.

Warto też zauważyć, że płacenie podatków to nasz konstytucyjny obowiązek. Choć dla wielu jest to przede wszystkim twardy wymóg prawny wynikający w Polsce wprost z art. 84 Konstytucji RP⁷, to dla innych, nie tylko ekspertów, czy intelektualistów, to fundament funkcjonowania państwa. A zwolnienia podatkowe to istotny wyjątek od tej zasady.

Płacenie podatków jest wyrazem nowoczesnego patriotyzmu i troski o wspólne dobro. Niestety tego rodzaju postawa i świadomość w dzisiejszych czasach zanikają. Warto zatem podkreślać i ten aspekt danin i wymagać ich poszanowania.

Z wyrazami szacunku

\$Imię_i_Nazwisko_podpisującego
Zastępcą Dyrektora
Departamentu Podatków Dochodowych

⁷ Ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 483, z późn. zm.).